ชื่อเรื่อง การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติเป็นเลิศ

เขตตรวจราชการที่ 12 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน : พหุกรณีศึกษา

ผู้วิจัย สุริโย ปุริโส

กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล

ดร.สุรัตน์ ดวงชาทม

ปริญญา ค.ด. (การบริหารการศึกษาและภาวะผู[้]นำ)

สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปีที่พิมพ์ 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีพหุกรณีศึกษา (Multi-Case Studies) มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียน ประถมศึกษาที่ปฏิบัติเป็นเลิศ 2) ศึกษาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติเป็นเลิศ จากโรงเรียนที่ศึกษา 3 โรงเรียนผู้ให้ข้อมูลสำคัญมี 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 9 คน จากเขตตรวจราชการที่ 12 และ 2) จากโรงเรียนที่ศึกษาใช้ วิธีการพรรณนาเกี่ยวกับปรากฏการณ์และวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์เอกสาร เครื่องมือที่ ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก แบบประเมิน แบบบันทึก สังเกต และแบบสำรวจเอกสาร (Document Survey Form) และการสนทนากลุ่มย่อย ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยเป็น 3 ระยะ คือ 1) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 2) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ 3) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ พบว่า มี 3 ด้าน คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า ในการจัดการศึกษาเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง มีการสร้างเครือข่ายในการทำงานเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีทักษะการดำรงชีวิตได้เต็ม ศักยภาพ เพื่อให้เกิดคุณภาพ สร้างความศรัทธาในการบริหารโรงเรียนให้เป็นองค์การแห่ง การเรียนรู้ สร้างความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา 2) ด้านการ สร้างโอกาสทางการศึกษา พบว่า งบประมาณและทรัพยากรมีอย่างเพียงพอเพื่อนำไปใช้ พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านวิชาการและทักษะชีวิต นักเรียนได้เลือกกิจกรรมที่ตนเองสนใจ

ตามความสามารถที่หลากหลายและแตกต่างกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนในระดับสูงขึ้น ใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล มีการ
นิเทศการจัดการเรียนการสอนที่สม่ำเสมอเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ครูในการจัดการ
เรียนรู้ที่เป็นเลิศเพื่อคุณภาพนักเรียน และ 3) ด้านคุณภาพการศึกษา พบว่า การนำแผน
ไปใช้พัฒนามีความครอบคลุมอย่างเป็นระบบในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน นักเรียนได้
เรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายทั้งด้านวิชาการและทักษะอาชีพ ทำให้
นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ผู้ปกครองและชุมชนให้
การยอมรับและพึงพอใจ จนทำให้โรงเรียนมีเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นโรงเรียนที่มีผลจากการ
ปฏิบัติเป็นเลิศและเกิดคุณภาพอย่างยั่งยืน

2. การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติเป็นเลิศ พบว่า ผู้บริหารมี การบริหารโรงเรียนตามขอบข่ายภารกิจ คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคลและงานบริหารทั่วไป เป็นนักคิดเชิงระบบ โดยอุทิศตนเพื่อให้เกิด ประโยชน์ต่อเป้าหมายของโรงเรียน แสดงให้เห็นความตั้งใจ สามารถจัดการศึกษาให้บรรลุ เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาการ ใช้เทคโนโลยีและเผยแพร่ผลงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม เพื่อปรับปรุงและพัฒนางานตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ ดูแลเอาใจใส่สมาชิกของ ทีมงานที่มีผลต่อความก้าวหน้าของนักเรียนและของโรงเรียน มีระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็งทำให้การทำงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่น เกิด ความรักและความพอใจที่จะช่วยเหลือกัน แสดงให้เห็นถึงความเฉลียวฉลาด ความตั้งใจ เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเพื่อให้ได้ผลผลิตผลลัพธ์เป็นไปตามแผนงาน ยืดหลักการ บริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และแบบมุ่งเน้นผลงานมาใช้บริหารจัดการอย่างเพียงพอเพื่อให้ งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามภารกิจของโรงเรียน แสดงให้เห็นความตั้งใจว่า สามารถบริหารด้วยวิธีปฏิบัติเป็นเลิศให้บรรลุเป้าหมายได้

คำสำคัญ : การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติเป็นเลิศ, เขตตรวจราชการที่ 12, พหุกรณีศึกษา TITLE The Excellent Administrative Performance of Primary Schools

under the Official Inspection Region 12, the Office of the Basic

Education Commission: Multi-Case Study

AUTHOR Suriyo Puriso

ADVISORS Asst. Prof. Dr. Thawatchai Phailai

Dr. Surat Duangchathom

DEGREE Ed.D. (Educational Administration and Leadership)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2019

ABSTRACT

The qualitative research was conducted and an embedded multiple-case study design aiming to 1) study the components of the excellent administrative performance of primary schools, 2) examine the excellent administrative performance from three selected primary schools. The key informants involved two groups including 1) a panel of experts consisting of nine school administrators working under the Official Inspection Region 12, 2) the phenomenon of selected schools was studied and presented in a descriptive content analysis and document analysis. The research instruments were interview forms, written recording forms, evaluation forms, observation forms, document survey forms, and group discussion. The research methodology was divided into three phases: 1) Construction and validation of research instruments, 2) Data collection, and 3) Data analysis.

The findings were as follows:

1. The components of the excellent administrative performance of primary schools comprised three aspects: 1) Participation involved stakeholders' participation in educational management, building networks for student development in terms of the potential of life skills, student quality to create faith toward school administration as learning organization, building stakeholders' satisfaction in educational management; and 2) Educational opportunity involved adequate provision of finance and resources for student development in terms of academic and life skills.

The students had opportunities to select school activities which suit individual interests and abilities. In addition, the student-centered school focus encouraged learners to improve better learning achievements. In addition, the following findings were pointed out: using technology to analyze individual student, and ongoing supervision to foster teacher inspiration in organizing excellent instructional management for student quality; 3) Education quality involved the following practices, namely putting in place a systematic school planning for student quality development, and engaging students in opportunities to learn by doing through various academic and employability skills development approaches. The implementation of the previously mentioned practices resulted in the improvement of students' academic performances. The results also revealed that parents and community were well satisfied and endorsed the school's significant work performance, which established outstanding school identity and thriving sustainability.

2. The excellent administration of primary schools revealed that administrators performed in accordance with the school tasks in terms of academic, finance, personnel, and general administration. The research results also illustrated school administrators as systematic thinkers demonstrating their dedicated professionals and intentions to education management to achieve school goals effectively, support for stakeholder participation for technology adoption to facilitate the wider distribution of academic work to accomplish visions, support adopted innovative technology for task refinement and development as set plans, provision of care for team members working toward student and school progress, provision of effective internal quality assurance in school to facilitate a smooth flow of work performance and to create companionate love and work satisfaction at work, where school members helped one another, intelligence and intentions for achieving the goals related to the outcomes that were clearly defined in school plans, focus on principles of result-based management, and performance-based management for administrative management to accomplish the defined objectives of school missions, and intentions to administrate toward achievement of the goals by means of the excellent approaches.

Keywords: Excellent Primary School Administration, the Official Inspection Region 12,

Multiple - Case Studies